

In de Strikken van Satan.

Door P. J. KLOPPERS.

8.)

AUTEURSRECHT
VOORBEHOUDEN.

Goeden morgen! Goeden morgen!” sprak hij lachende tot zijn vrouw, die, bij den ingang van de veranda staande, op hen beiden een blik wierp, waarin een traan blonk. „Goed geslapen?”

„Ja, ondeugd,” sprak ze, haar gevoel bedwingende, „veél te goed en te lang. Je zult mij niet eens wakker maken om me goedendag te zeggen en geluk te wenschen.”

„Wel, Guste, je slaapt nog zoo lekker; ik dacht: ze zal van mij droomen, en daarin wou ik je niet storen natuurlijk! 't Scheen wel een heerlijke droom te zijn: je hebt in je slaap geglimlacht als 'n gelukkig kind!”

„Wat 'n verbeelding! Ja zeker, ik zou droomen van 'n man, die heelemaal vergeet, dat hij vijf jaar getrouwd is! Ja, houd je maar niet zoo: als Marie je geen ruiker gebracht hadt, dan wist je het nù óók nog niet eens.”

„Kind, ik mag toch niet zoo brutaal zijn, om jou geluk te wenschen met het voorrecht, dat jij vijf jaar lang zoo'n besten man hebt gehad, als ik ben! Maar of ik het vergeten heb vanmorgen of niet, ik verzeker je, dat ik elken morgen, als ik er tijd voor heb, even voor den spiegel ga staan, en tegen den man, dien ik dan zie, zeg: Frans van Stralen, wat ben jij een gelukkig en een rijk mensch. Zoo'n vrouw als jij hebt, ben je niet waard! Dat is één uit duizend, en zoo'n schat van 'n kind! Kom, ik moet je nog een kus geven van Marie! En de helft van den mooien ruiker!” En Marietje neerzettende, sloeg hij den arm, die het kind gedragen had, om zijn Gusta, en drukte haar aan het hart. „Dank, Gusta, voor zooveel liefde, als je mij geeft! Je weet niet, hoe rijk ik mij gevoel in jou en ons lieve kind,” sprak hij. „God spare mij m'n schatten.”

„En ik ben rijk met jou, Frans!” fluisterde zij en gaf hem zijn kus terug. „God heeft ons rijk bevoorrecht. 't Is haast te veel!”

Maar plotseling onttrok ze zich aan zijn omarming. „Laat mij je een kop thee inschenken. Die kun je nog op je gemak drinken vóór het eten.” Zij schonk hem een kopje in, en reikte het hem over met de woorden: „Je hebt het eigenlijk niet verdiend! Foei, om dien dag heelemaal te vergeten, en mij er bij! Want zóó is 't, hoe mooi je 't ook weet goed te praten!”

„Maar, lieve! . . . Wou je nu opnieuw . . . ?”

Daar verscheen de dienstbode met een grooten trommel. „Mevrouw, de man zegt: Die moet hier zijn en of mijnheer niet kwalijk wou nemen, dat 't wat laat kwam.”

Mevrouw Van Stralen keek met een glimlach op het gelaat naar haar man, en begaf zich naar binnen, door de meid met den trommel gevolgd. Zij opende den trommel, en een groote, prachtige taart vertoonde zich. Met de meeste voorzichtigheid bracht zij de heerlijke verrassing op den taartschotel over, en zond de meid met den trommel naar voren. Deze keerde echter terstond weder, in den arm een mand met wijnflesschen dragend.

„Mevrouw, dat moet hier zijn, zegt de man.”

„Dan zal het wel waar wezen, Antje,” sprak mevrouw Van Stralen, en ging zelf naar voren, om te vragen, wie dat besteld had.

Het antwoord luidde: „Wie het besteld heeft, mevrouw? Wel, mijnheer zelf.”

Nog stond zij in de gang, toen Alex, haarschoonbroeder, haastig de deur openstiet, en haar een prachtig bouquet in de hand drukende, zeide: „Neen, zusje, ik feliciteer je nù nog niet. Waar is Frans?”

„In de veranda! O Alex, wat 'n pracht! Dank je wel, hoor!”

„Ja, maar 'k heb geen tijd. Zeg hem dan maar, dat ik ze allen bjeengetrommeld heb, en ze hebben allen beloofd om acht uur hier te wezen. Heb ik nu geen plasdankje verdiend? Daar komt hij mij om half één bij de koffie vertellen, dat jullie vandaag vijf jaar getrouwd zijt, en of ik nu zorgen wil, dat er vanmiddag niemand komt, maar dat ze allen vanavond komen willen. 'k Heb geloopt als een paard. Nu adjuus! Tot vanavond! Dan kunnen we wat gezellig bij elkander zijn.”

„Ondeugd, daar je bent!” zei mevrouw Van Stralen, toen ze met den ruiker op de veranda kwam, en haar echtgenoot hoofdschuddend en glimlachend aanzag. „Wat moet ik toch van je maken?”

„Als ik een ondeugd ben, maak dan maar de deugd in optima forma van mij!” zei haar man, den glimlach van zijn vrouw op gelijke wijze beantwoordende. „Maar waarom ben ik een ondeugd?”

„Waarom? . . . Dat maakt mij wijs, dat hij het geheel vergeten heeft, en bestelt intusschen een prachtige taart en den noodigen wijn, en noodigt mij de geheele familie op een gezellig avondje!”

„Maar ik heb niet gezegd, Gusta, dat ik het vergeten had. Dat heb jij gedacht en gezegd. Zoo zie je, dat je man nog beter is, dan je denkt. 't Kan na vijf jaar nog meevallen!”

„'t Behoeft niet mee te vallen. Ik ben tevreden,” zeide zijn echtgenoot, en legde haar arm om zijn schouder, terwijl zij den ruiker scheen te bekijken. „Wat 'n pracht van een bouquet! En . . . ruik eens! Maar, komaan, als we de familie krijgen, moet ik nog voortmaken ook. Gelukkig, 't eten is klaar!”

Zij ging dan ook naar de huiskamer, plaatste de beide ruikers aan het boven- en benedeneinde van de tafel, en weldra was men gereed. Vóór den maaltijd deed de heer Van Stralen een eenvoudig gebed, waarin hij op een toon, die uit een bewogen gemoed voortkwam, God dankte voor Diens liefde en trouw, waaraan hij zich en de zijnen opnieuw aanbeval. Zijn vrouw had buitengewoon werk van den maaltijd gemaakt, en zoowel de ouders als het kind lieten zich de zorgvol toebereide gerechten kostelijk smaken. Na het eten ging de vader met z'n dochtertje op de veranda zitten. Zij was gewend aan haar plaatsje op vaders knie, waar zij van spel en gekeuvel zóó genoot, dat moeder daarbinnen tusschen haar huishoudelijke bezigheden door medelachte, als het gegier van Maria naar binnen klonk.

(Wordt vervolgd.)

ITALIË.

„Omringd door de zee en de Alpen, en doorsneden door de Apennijnen,” gelijk Dante het uitdrukt. „Een stuk hemel op aarde gevallen,” gelijk een Engelsch dichter zegt. „De tuin van Europa,” gelijk allen het overeenstemmend noemen. „Het heeft steden, rijk aan kunstmonumenten, welke met de reinheid van zijn hemel, de zachtheid van zijn klimaat, en de schoonheid van zijn bergen, zijn heuvelen en zijn vlakten, alle jaren duizenden vreemdelingen aanlokken, die er een groot deel van den winter doorbrengen.”

„Italië beheerschte de wereld met kracht van wapenen onder de Romeinen, onderwees den handel en onderhield de beschaving in de Middeleeuwen, gaf aan alle volken het voorbeeld in wetenschap en kunst in de volgende eeuwen, totdat het in de vorige eeuw verviel, toen het een prooi der vreemdelingen werd. Geen ander volk ter wereld heeft als Italië een dubbele rijke letterkunde, de Latijnsche en de Italiaansche.”

„Italië is het land van het genie. Het kan zich beroemen op de grootste mannen, die ooit hebben geleefd. Dante is de meest bekende dichter van de geheele wereld; Rafaël de grootste

schilder; Michel-Angelo en Canova zijn de meest beroemde beeldhouwers; Julius Caesar en Napoleon Bonaparte de meest bekende veldheeren; Macchiavelli is de eerste staatsman; Galilei en Vico nemen plaats onder de grootste wijsgeeren; dezelfde Galilei en Cassino onder de grootste sterrekundigen; Torricelli, Galvani en Volta onder de grootste natuurkundige genieën; Palestrina, Bellini, Donizetti, Rossini en Verdi onder de eerste toonkunstenaars; een Italiaan was Columbus, die Amerika ontdekte, en Marco Polo, de eerste, die China bereisde en beschreef; de Venetiërs, de Genueezen, de Pisaners en die van Amalfi onderwezen de andere natiën den koophandel; Italianen waren de stichters van verzekering, van banken, en van de andere inrichtingen, die den handel bevorderden.”

Het bovenstaande is vertaald uit het Italiaansch van Gnocchi, en wie een weinig op de hoogte is van de wereldgeschiedenis, zal toestemmen, dat deze Italiaan niet overdreven heeft in den lof, dien hij zijn vaderland toezwaait. Men zou kunnen voortgaan, en er op wijzen, dat de taal van de muziek (forto, piano, crescendo, enz.) en van den handel (netto, bruto, deposito, enz.) zuiver Italiaansch is, een duidelijk bewijs, dat wij van de Italianen de wetenschap van deze twee hebben geleerd; dat ook de ongelukkige bank van leening, blijkens haar naam lommerd (naar de Lombarden) van Italiaanschen oorsprong is; en om te bewijzen, dat ook thans nog Italië het vaderland is van het genie, behoeft men slechts den naam te noemen van nog levenden: Schiaparelli, den ontdekker van de „kanalen” op Mars, en Marconi, den uitvinder van de draadloze telegrafie.

En dat Italië het land is met het weelderigste schoon op het gebied der natuur en der kunst, weet ook iedereen. „Kennst du das Land, wo die Citronen blühen?” zoo klinkt Heines lied van smachtend verlangen, en Goethe gaf zijn zoon, die naar Italië wilde, den raad, eerst alle andere landen te zien; was hij eenmaal over de Alpen, dan zou hij nergens de wereld meer schoon vinden.

Wel rijk bevoorrecht is dus het land in het midden van de Middellandsche Zee, bevoorrecht met een heerlijke natuur en een begaafd volk. De ligging heeft het land gemaakt tot wat het in vroeger eeuwen was: het eerste land der wereld, dat over alle andere heerschappij voerde, en nog is de naam Rome voor de helft der Christenheid het tooverwoord, dat hen bijeenhoudt.

Er is een tijd geweest, dat Italië de wereldheerschappij had. Dat ging uit van de stad Rome, die gedurende eenige eeuwen achtereenvolgens geheel het schiereiland aan haar macht onderwierp. Daarna kwam ze in botsing met Carthago aan den overkant der Middellandsche Zee, dat ook naar de heerschappij streefde, en reeds heerschte in Noord-Afrika, Spanje en op de eilanden. Een worstelstrijd ontstond, en Rome behaalde de overwinning; Carthago werd verwoest en al de bezittingen van de concurrent kwamen aan de overwinnende. Toen volgde Gallië (Frankrijk) en Julius Caesar strekte de overwinning uit tot de monden van den Rijn, terwijl de namen van Britannicus en Germanicus herinneren aan nieuw overwonnen volken. Reeds eerder kwam het Balkan-schiereiland onder de macht van Rome, nu volgden Voor-Azië, Syrië, Palestina en Egypte, totdat de stad der zeven heuvelen heeten kon de groote stad, die het koninkrijk heeft over de koningen der wereld. Een stad, die het koninkrijk heeft, want alleen de burgers der stad Rome en de met hen gelijkgestelden (zoals de apostel Paulus) hadden macht; alle anderen moesten zich door deze Romeinsche burgers laten regeeren, tot een der burgers zich opwierp tot alleenheerscher en van de republiek een keizerrijk maakte. Dat deed Julius Caesar, en wie hem opvolgden, noemden zich naar hem keizer.

Vijf eeuwen bestond dat keizerrijk. Met Constantijn nam het in het begin der vierde eeuw officieel het Christendom aan als staatsgodsdienst, en hoezeer langzamerhand verzwakt door inwendigen strijd en door de invallen der omwonende volken, hield het stand tot 476. Toen overwon de Germaan Odoaker den laatsten keizer, en stichtte een koninkrijk, dat den naam Italië kreeg. Zeventien jaar later moest hij op zijn beurt wijken voor Diederik van Bern, die geheel het land van de Alpen tot Sicilië tot een Gothisch-Romeinsch koninkrijk vormde en tot grooten bloei bracht. Na zijn dood gelukte het den keizer van het Oost-Romeinsche rijk, dat was blijven bestaan, Italië weer met zijn rijk te vereenigen, en dan volgt een lange tijd, dat volk na volk zich meester tracht te maken van den Italiaanschen grond. Uit het Noorden kwamen de Longobarden, die de vruchtbare vlakte in 't Noorden binnetrokken, en er zich langzamerhand met de oorspronkelijke bevolking vermengden, gelijk nog te hooren is aan de taal, en te zien aan het meer blonde voorkomen der bevolking. Later kwamen uit het Zuiden de Arabieren en de Noormannen, wier

invloed eveneens nog na te gaan is, op Malta bv., waar de taal nog half Arabisch is, en in minder mate op Sicilië, waar de Etna Mongibello heet, een samenstelling van het Italiaansche Monte en het Arabische Gebel, welke beide woorden berg beteekenen. Het midden ondervond het minst van deze invallen en bleef het zuiverst Italiaansch.

De Kerstdag van het jaar 800 was van groote beteekenis voor Italië. Op dien dag kroonde de Paus Karel den Groeten tot keizer, en bedoelde daarmee het Romeinsche rijk te herstellen onder leiding der kerk. Deze kroning heeft nagewerkt tot in de negentiende eeuw. De nieuwe keizerskroon ging in het geslacht van Karel over op Duitschland, en de Duitsche keizers beweerden voortaan steeds recht te hebben op Italië. De Italianen waren van de Duitsche heerschappij niet altijd gediend, en daarmee was een oorzaak van voortdurenden strijd gegeven. En nog een tweede strijd ontbrandde over de vraag, wie de leiding moest hebben, de Paus of de Keizer.

Intusschen geschiedde in Italië, wat ook in de Nederlanden van zoo groote beteekenis is geweest: de steden kregen privilegeën. Om eigen heerschappij te bevestigen en de stedelingen aan zich te verbinden, gaven de vorsten voorrechten, en de steden hielden die rechten met hand en tand vast, en werden, evenals hier, tot kleine republieken. Venetië het eerst, en dan ook Genua, Lucca, Pisa, Florence, Parma, Piacenza en zooveel andere hadden een vrijwel onafhankelijk republikeinsch bestuur, totdat in zulk een stad een enkele familie de leiding kreeg en ten slotte een enkel persoon de macht in handen had. De republieken werden tot kleine hertogdommen, onder welke vooral Venetië en Genua groote macht kregen. Het midden van Italië, de landstreek rondom Rome, bleef het eigendom van den Paus, terwijl het Zuiden, van Napels af, langen tijd onder Spanje stond en geen onafhankelijkheid kende. De gevolgen van dien toestand zijn nog zeer goed aan te wijzen; de bevolking van Noord-Italië is veel meer ontwikkeld en veel meer welvarend dan die van het Zuiden.

Voegt men nog daarbij, dat Duitschland nog steeds zijn rechten deed gelden en dat Frankrijk ook dikwijls begeerig de hand uitstak naar deelen van Italië, dan is het te begrijpen, dat de geschiedenis van het land een aaneenschakeling is van revoluties, binnenlandsche oorlogen en strijd tegen het buitenland. Dat heeft wel zijn stempel gedrukt op den geestelijken en maatschappelijken toestand van het volk. Italië is het land der *vendetta*, der bloedwraak, die nog niet geheel is uitgeroeid; het land der geheime genootschappen, die omverwerping van de regeering bedoelen, of enkel streven naar onlusten, om zich te kunnen verrijken; het land der roovers, die nog in de negentiende eeuw heele landstreken tiranniseerden, het land ook van schrikkelijke onwetendheid en bijgeloof. Nog in 1881 kon 40% van de volwassnen niet lezen.

Voor korten tijd heeft Napoleon geheel Italië in bezit gehad, gedeeltelijk bij Frankrijk ingelijfd, gedeeltelijk als een koninkrijk onder zijn zwager Joachim Murat. Daarna begon in Italië de oude toestand weer, totdat in de negentiende eeuw de lang gewenschte eenheid kwam. Het koninkrijk Sardinië, dat het eiland van dien naam en het gebied ten N. van Genua omvatte, bestreed, door Frankrijk gesteund, Oostenrijk, en ontam aan dit rijk in 1859 Lombardije. Toen stonden overal in de kleine rijken de bevolkingen tegen de vorsten op en voegden zich bij Sardinië, in de eerste plaats, nog in 1859, Parma, Modena en Toskane, terwijl Frankrijk, tot loon voor zijn hulp, van Sardinië Nizza en Savoye kreeg. In 't volgende jaar veroverde Garibaldi het koninkrijk Napels voor den koning van Sardinië. In Febr. 1861 kwam het eerste Italiaansche parlement samen in Turijn, en in de volgende maand nam Victor Emanuel van Sardinië den titel aan: koning van Italië. Gedurende den Oostenrijksch-Pruisischen oorlog van 1866 nam Italië Venetië met bijbehorend gebied als zijn deel van den buit; gedurende den Fransch-Duitschen oorlog van 1870 nam het het gebied van den Paus, den Kerkelijken Staat. Toen kon Rome weer de hoofdstad worden.

Het koninkrijk Italië is dus nog maar vijftig jaar oud; juist in dit jaar is daarvan feest gevierd. Tot dusver heeft het geen buitenlandsche ondernemingen gedaan, dan alleen dat het, toen Frankrijk in 1881 Tunis en Engeland kort daarop Egypte bezette, zich ook een weinig bewoond gebied heeft uitgekozen aan de Roode Zee als Italiaansche kolonie, welke het in 1896 verdedigde tegen Abyssinië. Intusschen schijnt het land wel de Italianen te klein te zijn; talrijk zijn althans de Italiaansche landverhuizers in Noord-Amerika en vooral in Brazilië en Argentina, waar ze met hun taal beter terecht kunnen en tevens denzelfden godsdienst hebben als de inwoners. Of het echter in Tripoli een land begeert, waar plaats is voor de overvloedige landskinderen, dat moet de toekomst nog leeren.

A. L.